

ÜLKEMİZİN YENİ YÜZYILINDA Yaşam ve Refah

Uzm. Dr. Sinan İBİŞ
Medikal Turizm Demeği
Başkanı

sinanibis@flavius.com.tr

Dünyamızın ve yaşamımızın özü insandır, insanların yaptıkları eylemler, planlamalar ve düzenlemeler yaşamı paylaştığımız tüm canlılarımızın yaşam imkânları ile yaşam refahını oluşturur.

Yaşam Hakkı Tüm Canlılarındır

Dünyamızın canlı varlıklarının tümünün yaşama hakkı var ve bu yaşamın canlıların refahına uygun olarak gerçekleşmesi zorunludur. Refahını düşünmediğimiz tüm canlılar ve yaşamları, yaşayacakları stresin etkisi ile eşitsizlikle daha çok mutsuz, daha çok sağlıksız, daha çok olumsuzluk üreten konuma geçerler. O halde dünyamızın en önemli ilkelerinden birisi yaşam refahıdır, refahtan yoksun yaşamlar yaşam olarak kabul edilmemelidir ve karar koyucular için bu ortamların oluşturulması da yaşam haklarına aykırıdır.

Bir bitkinin ışığını, suyunu ve toprağındaki besin ihtiyacını kısıtlamadan veya bir hayvanın hareketlerini ihtiyacı olan her şeyi kısıtlamadan

(örneğin bir tavuk kümesine veya hayvan ağılına hapsedilmiş hayvanlar), insanların duygularını mutluluğa çevirecek bir ortamda, fiziksel ve duygusal ihtiyaçlarının karşılandığı bir yaşam varsa refahtan bahsedebiliriz. Sonuç olarak refahsız yaşam yaşam değildir.

Tasarruf ve İsrاف Paradoksu

Dünyamız plansız ve niteliksiz nüfus artışına paralel olarak sanayi, endüstri, teknolojinin gelişimi ile fiziksel ve biyolojik varlıklarını kaybetmekte, sürdürülebilirliğini kısıtlayan bir döngü içerisine girmektedir. Nüfus artışı ile birlikte tasarruftan uzak, israfın giderek arttığı tüketimi öngören yaşam tarzı maalesef dünyanın yaşamının sürdürülebilirliği önündeki en büyük engeldir. Dünyamız-

da yaşanan iklim krizi etkilerinin en belirgin hissedildiği coğrafyalardan birisi ülkemizin konumudur. Ormanların yok olduğu, tatlı su kaynaklarının azaldığı, deniz zenginliğimizde deniz yaşamının hızla azalarak denizdeki gıda kaynaklarının yetersizleştiği, sanayi ve endüstrileşme adına toprağımızın ve atmosferimizin hızla kirlendiği, gıda kaynaklarımızın azaldığı dikkate alınacak olursa yeni yüzyılımızda dünyamızın tüketilen varlıklarına her gelecek günde daha zor erişebileceğimiz kaçınılmaz gerçeğimizdir. O nedenle ülkemizin ve dünyanın varlıklarını koruyan politikaları A'dan Z'ye yaşamımıza, eğitimimize, çalışmamıza, üretimimize

ve tüketimimize ödün vermeden dahil etmediğimiz sürece yaşanacak bir dünya bulamayacağımız, yaşam için olmazsa olmaz sağlığımızı bulamayacağımız kaçınılmazdır. O halde yeni yüzyılımızda kaçınılmaz olarak ülkemiz, insanlarımız ve dünyamız için yeşil mutabakatın gereklerinin ödün verilmeden yaşanacağı bir yeni yüzyıl olması arzumuzdur.

Uzayan Yaşamın Beklentileri

Her on yılda insanların yaşamı bir yıl daha uzamaktadır ve günümüzde ortalama yaşam ömrü 80 yaş civarında gerçekleşmektedir. Özellikle emeklilik ve yaşlılığın bahsedildiği 65 yaş itibarı ile insanlarımızın her birinin gerek yaşadıkları kronik hastalıkların artışı, gerekse üretkenlik kaybı ile birlikte yaşanabilecek çe-

Dünyamız plansız ve niteliksiz nüfus artışına paralel olarak sanayi, endüstri, teknolojinin gelişimi ile fiziksel ve biyolojik varlıklarını kaybetmekte, sürdürülebilirliğini kısıtlayan bir döngü içerisine girmektedir.

şitli sağlık sorunları ve sosyal eksiklikler ile birlikte bakıma muhtaçlığın artışı dikkati çekmektedir. Gerek yaşlanma ile ortaya çıkan bakım ihtiyacı, gerekse de kontrolsüz ve sağlıksız doğurganlık ile engelliliğin artışı ülkelerin sosyal devlet olma is-

tekliliklerinde ekonomik yetersizlikleri de beraberinde getirmektedir.

Şu an ekonomik olarak gelişmiş kabul edilen ülkelerin en büyük zorluklarından birisi haline gelen insan bakım ihtiyaçlarının belirginleşme-

si çağımızın en büyük sorunlarında birisi konumuna yükselmiştir. Bakım alanında gerek iş gücünün temini ve sürekliliği ile gerekse de bakım ve rehabilitasyon ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik ekonomik gelirler maalesef gereklilikleri karşılamaktan çok uzaktır. Dünya Sağlık Örgütü halk sağlığı sorularının ilk beşi içerisinde yaşlanmanın doğurduğu ihtiyaçlara yer vermektedir. Bu ihtiyaçların karşılanmasında ülke politikası, iş gücü temini, kurumsal kapasiteler ve imkânlar, bakım hizmetlerindeki yeterlilikler ve finansman temini gibi bakım ekonomisindeki birçok temel başlığa yönelik iyileşmenin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Bakım Ekonomisine Yönelik Yatırımlarda Kaçınılmazlık

Ülkemizde yaşlılar, engelliler ve bakıma muhtaç diğer bireylerimiz için evde veya kurumsal bakımın ihtiyaçlarına yönelik kurallar ve mevzuatlar, hizmetler ve iş gücü temini gibi konuların iyileştirilmesinde ihtiyaçlar büyüktür. Ülkemizde bakım sektöründeki bakıma muhtaç tüm bireylerimizin çok büyük kısmı maalesef niteliksiz, eğitimsiz, aynı kültürlerden gelmeyen, kayıt dışı olarak ülkemizde çalışan insanlara teslim edilmiştir. Dünyanın en genç nüfuslarından biri olmakla öğündüğümüz ülkemizin genç nüfusunun eğitilmek suretiyle bakım sektöründe rol almamasının nedenleri iyi araştırılmalı, iyi anlaşılmalı ve ihtiyaçlara yönelik sürdürülebilir milli çözümler üretilmelidir. Her bireyimizin insan onuruna yakışır şekilde yaşam ve bakım hakkı vardır. Akademiklerimiz, özel kuruluşlarımız, devletimiz el ele vererek ülkemizdeki bakım ihtiyaçlarını yeteri düzeyde karşılayacak ulusal bir modele ivedilikle geçmek zorundadırlar.

Halkımızın en büyük dileklerinden birisi de yeni yüzyılda gerek çocuklarımız için nitelikli eğitimin ve bakım desteklerinin sağlanması gerektiğidir. Engelli bireylerimize erişilebilir eğitim, rehabilitasyon ve istihdam olanakları ile sosyal yaşama katılımının güçlendirilmesi de eşitsizlikleri ortadan kaldırmak için çok önemlidir. Yaşlı bireylerimiz için onların deneyimlerinin nesilden nesle aktarılacağı, onları üretimin içerisinde hareketli ve sağlıklı yaşatma imkanları ile yaşamlarını destekleyecek sosyal hizmet modelleri, bakıma muhtaçlıkta ise evde veya kurumsal bakımda kısıtlılıkları ortadan kaldıracak kamu finansmanı ve yönetimindeki inisiyatiflerin güçlendirilmesi ile bakım sigortasının ve tamamlayıcı bakım sigortasının her yaşta kamu düzenlemeleri ile hayata geçirilmesi son derece önemlidir.

Sosyal Katılımcılığın Teşvik Edilmesi

Globalleşen dünyamızda yaşanan tüm olumsuzluklardan eş zamanlı olarak ülkemiz de olumsuz olarak etkilenmektedir. Toplumsal, ailesel ve bireysel yaşamlar her geçen gün sosyal etkileşimden ve insanlar arası paylaşımdan uzaklaşmakta, daha çok teknolojiye hapsedilmiş iletişim hızla yaygınlaşmakta, yardımlaşma ve dayanışma kültürü hızla azalmakta, maddi varlıkların daha çok önemsendiği ve dünyamızın varlıklarını daha az koruyan yaklaşımlar güçlenmektedir.

Hepimiz yaşattığımız ve yaşatmaya çalışacağımız dünyamızın değerleriyle varlığımızı sürdürüyoruz. Ancak canlıların yaşamında sürdürülebilirlik her geçen gün maalesef daha zor konumlara yönelmektedir. Korunamayan veya üretilemeyen varlıklarımızın artık erişiminin de olmayacağı gerçe-

Halkımızın en büyük dileklerinden birisi de yeni yüzyılda gerek çocuklarımız için nitelikli eğitimin ve bakım desteklerinin sağlanması gerektiğidir.

ğini önümüze koyacak olursak, dünyamız için el ele vererek dünyamızı ve varlıklarını korumak, yaşatmak, var etmek gibi önemli kavramların altını doldurmamız gerektiği açıktır.

Koruyamadığımız,
yaşatamadığımız
hiçbir şeyi yarına
bulmamızın
imkansız olacağını
hafızamıza
kazımalıyız,
yaşamımızın temel
amaçlarına dahil
etmeliyiz.

Hepimiz Her Şeyden Sorumluyuz

Her bireyin dünyamızda var olan yaşamın sürdürülmesinde sorumlulukları vardır. Bu sorumluluklara yönelik bireyden kurumlara, kurumlardan hükümet politikalarına, hükümet organizasyonlarından dünya kararlarına kadar birçok süreçte so-

rumluluklar için adımlar atılması gerekmektedir. Burada en önemli itici güç sosyal sorumlulukları öngören sürdürülebilir projelerdir. Küresel markaların iş hayatlarına bakıldığında çeşitli eğitimden geri dönüşüme, korunmadan bilinçlenmeye, beceri kazanımından varlıkları korumaya, sağlıklı yaşamdan zararlı davranışlardan uzaklaşmaya, tasarruftan israfın önlenmesine kadar birçok

alanda katılımı ve kapsayıcılığı öngören, sürdürülebilir sosyal projeleri hayatlarında tutmaktadırlar ve tüm bireylerini bu projelerin birer gönüllüleri hale getirerek üstlenilen misyonları içselleştirmektedirler.

Gelecek Yüzyıllar İçin

Sorumluluklara özen ve uyum her bireyin hayatında çocukluk döneminden itibaren başlamalıdır, her kuruluşun tüm etki alanlarına yayılmalıdır. Sonuç olarak bireylerin veya kuruluşların varlıklarını sürdürmek sadece ekonomik kazanımlarla değil, yaşanabilir ve sürdürülebilir ihtiyaçların korunması ve teminin sağlanmasına da bağlıdır. O halde koruyamadığımız, yaşatamadığımız hiçbir şeyi yarına bulmamızın da imkansız olacağını hafızamıza kazımalıyız, yaşamımızın temel amaçlarına dahil etmeliyiz. Gelecek yüzyıllarımızın da herkesin koruyacağı ve yaşatacağı hayatı yaşayacağı yüzyılların olması ortak dileğimizdir.

